

Afrang Nordlöf
Malekian

Samtal om grafikens roll 5 september, kl 17.00

Vad har grafiken för roll i det svenska samhället och inom konsten idag? I samband med invigningen av *Plötsligt så händer det!* den 5 september, anordnas ett samtal där bland annat konstnärer ur flera generationer möts för att diskutera grafikens potentiella kraft.

I samtalet medverkar: Annika

Gunnarsson, intendent Teckningar och grafik, Moderna museet samt del av expertrådet i *Samlande tankar*, Afrang Nordlöf Malekian, residentskonstnär i *Samlande tankar*, Maria Mpoyi, konstnär, Henrik Orrje, chef enheten tillsyn, samling och administration, Statens konstråd, samt Ulla Wennberg, konstnär.

Samtalet modereras av Annika Enqvist, curator och programansvarig Statens konstråd, och Macarena Dusan, curator och processledare i *Samlande tankar*, Grafikens Hus.

Samarbete mellan Grafikens Hus och Statens konstråd

Grafikens Hus och Statens konstråd har inlett ett långsiktigt samarbete inom ramen för projektet *Samlande tankar*, som tar avstamp i konstrådet samling av grafik. Sedan hela konstgrafiksamlingen på Grafikens Hus förstördes i branden 2014, har museet arbetat med att bygga upp en ny konstsamling.

I processen har Grafikens Hus utgått från frågor om vilken slags konst som väljs ut till en samling och vad vi berättar med dessa verk.

Vilka berättelser blir hörda och vilka exkluderas?

I Statens konstråds samling finns många dubletter av grafiska konstverk som nu kan komma fler till del genom utställningar, förmedling och forskningsprojekt genom en överföring av verk till Grafikens Hus.

Plötsligt så händer det! är del av projektet Samlande tankar

Samlande tankar är ett treårigt projekt där Grafikens Hus tittar på grafiksamlingar i Sverige och internationellt ur ett postkolonialt och intersektionellt perspektiv. Grafikens Hus vill på olika sätt undersöka samlandets samt arkivområdets historia och vad det innebär att samla idag. Syftet är att ta fram en metod för förvärv av en ny samling.

Att konst ska nå ut till fler är en bärande idé för Grafikens Hus och det förutsätter ett vaket öga för de mekanismer och strukturer i samhället som kan premiera såväl som stänga ute. Det tvingar till att reflektera kring vad uppbyggnaden av en ny samling kan innebära. Hur kan Grafikens Hus bli en plats där samlingen möjliggör ett omtänkande av etablerade historier och bli till ett rum där kunskap genereras, delas och omskapas?

Frågor om samlingens vara eller inte vara, hur skapas en samling på nytt ledde fram till samtalsserien *Från kaos till insikt* där Grafikens Hus tillsammans med fyra konstinstitutioner och tänkare funderade på samlings existens. *Samlande tankar* är en förlängning av samtalsserien.

Samlande tankar drivs av ett expertråd bestående av konstnärer, forskare och intendenten. Afrang Nordlöf Malekian är en av tre residentskonstnärer i projektet. Andra residentskonstnärer i projektet är Munish Wadhia och Johnny Chang. Processledare och curator är Macarena Dusan. Projektet genomförs i samarbete med Folkrorelsernas Konstfrämjande, Kvinnohistoriska och Statens konstråd. Med stöd från Kulturrådet.

Statens
konstråd

GRAFIKENS
HUS

samlande tankar

5–19 september 2023
Statens konstråd

Ateljén, plan 5, Kasern II
Svensksundsvägen 11A

någon kommer
någon kommer
någon annan
någon som liknar ingen

Citatet är taget ur dikten *Någon som liknar ingen*, (1973) av poeten Forough Farrokhzads och återfinns i ett av verken i utställningen *Plötsligt så händer det!*

Konstnären Afrang Nordlöf Malekian utgår från lottens historia och Statens konstråds grafiska samling. Han sätter ett urval av nio grafiska blad ur grafiksamlingen i dialog med nya verk som bland annat tar sig form av lotter, dikter, ljudverk och en performanceföreställning. I utställningen undersöker han hur människors förhoppningar och drömmar utnyttjas i ett kapitalistiskt system. Inspirationen kommer från Grafikens Hus samarbete med Penninglotteriet under åren 1995–1998. Då togs 75 grafiska konstverk fram för att reproduceras i miniatyr på varje lott.

I Statens konstråds samling finns en stor mängd grafiska blad från åren 1960–1990. De grafiska verken har varit placerade på arbetsplatser, i skolor och på myndigheter. På så sätt har hundratusentals människor tagit del av konsten i sin vardag. Grafik som tillgänglig konstform har också möjliggjort för fler att själva äga konst i hemmen – ett sätt att demokratisera konsten.

Det finns idag ett växande antal grafiska verk i Statens konstråds magasin – ett resultat av nedlagda myndigheter, öppna kontorslandskap och digitalisering av samhället, som i sin tur bland annat är en konsekvens av privatiseringar av den offentliga samhällsservicen. Det finns helt enkelt mindre väggyta för placering av offentlig konst idag, speciellt för vägghängda grafiska blad.

Afrang Nordlöf Malekian har arbetat med grafiska verk i samlingen som tycks förmedla drömmar, längtan eller väntan. Konstnären tar sig an den grafiska samlingen som en plats fylld av förhoppningar om en annan tillvaro än ett växande konsumtionssamhälle. För honom lever drömmar om andra möjliga levnadsvillkor vidare i de grafiska bladen. Likt spöken hemsöker de samlingen i väntan på att få blomma ut i ett idealsamhälle som är icke-kapitalistiskt och demokratiskt.

Lotterier har alltid varit en spelyta för människors drömmar och fantasier, samtidigt som de också innebär en exploatering eftersom majoriteten aldrig vinner. I utställningen är koncepten "lyckan" och "väntan" kopplade till varandra genom idén om det som komma skall. Som konstnären skriver i en av dikterna, "en fantastisk dröm om den dagen när det är vår tur". Men blir man verkligen lycklig när drömmen realiseras? Eller har vårt samhälle snarare lärt oss att lyckan ligger i konsumtionen av drömmar? Afrang Nordlöf Malekian gestaltar detta bland annat genom verket Grafikens lott där fiktiva lotter har en huvudroll i utställningen och anspelar på löftet om lyckan: att genom en vinstlott realisera en dröm som i det här fallet handlar om att kunna placera konst i sitt hem.

I boken *The Promise of Happiness* (2010) diskuterar teoretikern Sara Ahmed förväntningarna som finns i samhället om att vara en lycklig person. Något hon beskriver som en plikt och som innebär att leva sitt liv på ett specifikt godtagbart sätt. Att inte välja att vara en lycklig person innebär ett motstånd, menar Ahmed.

Migrationens perspektiv genomsyrar konstnärens arbete med urvalet av grafiska blad ur samlingen och utställningen i sig. Han har intresserat sig för berättelser från människor som migrerat till Sverige under 1960- och 90-talet bärande på socialistiska visioner. Statens konstråds grafiska arkiv är färgat av Sveriges socialistiska historia men migranternas, speciellt den invandrade arbetarklassens erfarenheter och perspektiv, lyser med sin frånvaro i samlingen.

Filosofen Jacques Derrida myntade begreppet "Hauntology" i boken *Specters of Marx* (1993), där han sammanför ontologi, läran om vad som existerar, och hemsökelse som koncept. Han menar att det som existerar men inte får närvara kommer att hemsöka och störa så länge det exkluderas. Derrida intresserade sig också för idén om spöket som en varelse som genom sina hemsökelse på en och samma gång är såväl närvarande som frånvarande och skapar störningar i tid och rum.

Liksom Derrida intresserar sig Afrang Nordlöf Malekian för dessa störningar och för idén om att frånvaro även innebär en pockande närvaro. Det kan ta sig uttryck i drömmar som hemsöker oss med en längtan efter en försvunnen tid; i en migrants barndomsmusik, ett tidigare televerk i Sundsvall eller Statens konstråds grafikarkiv. De frånvarande perspektiven i samlingen hemsöker därmed arkivet och i förlängningen vår kollektiva historia. Denna frånvaro hemsöker berättelserna som grafiksamlingen skapar. Ett spöke går runt i magasinet – de antikapitalistiska drömmarnas spöke.

SK7706-437

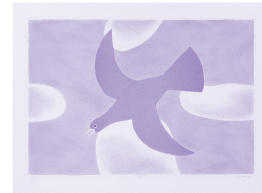
SK8809-176

SKA2023-028

SK8911-182

SK9103-131

SKA2019-719

SKA2007-683

SK8011-295

SK7610-078

SK7706-437	Erik Wessel-Fougstedt	Skyllsvängen	(1970–1977)	Linoleumsnitt	Mått: 48,5 x 61,0 cm	Senast placerad: Polismyndigheten Hallsberg
SK8809-176	Svenolov Ehrén	Apollo var är du?	(1981)	Träsnitt	Mått: 49,8 x 64,0 cm	Senast placerad: Mälardalens högskola
SKA2023-028	Kerstin Abram-Nilsson	Förhandlingar på går. Ur serien "Vi och dom"	(ca 1970)	Linoleumsnitt	Mått: 84,3 x 62,7 cm	Senast placerad: Televerket Sundsvall
SK7610-078	Mona Johansson	"Färgarns" i hörnet av Kyrkogatan och Drottninggatan. Varberg	(1975)	Litografi	Mått: 45,7 x 62,8 cm	Senast placerad: Härnösand länsarbetsnämnden
SK8011-295	Birgit Ståhl-Nyberg	Färgväg i Hagaberg i Göteborg	(1970)	Litografi	Mått: 63,0 x 94,5 cm	Senast placerad: Ambassaden i Bangkok
SKA2007-683	Birgit Ståhl-Nyberg	Tunnelbanan	(1971)	Litografi	Mått: 60,0 x 64,5 cm	Senast placerad: Riksställningar
SKA2019-719	Birgit Ståhl-Nyberg	Happy Boys	(1974)	Litografi	Mått: 62,3 x 77,0 cm	Senast placerad: Försäkringskassan Östersund
SK9103-131	Lennart Gram	Fågeln	(1990)	Litografi	Mått: 45,0 x 60,0 cm	Senast placerad: Televerket Sundsvall
SK8911-182	Berta Hansson	Lekande barn	(ca 1970)	Tornnål	Mått: 44,1 x 50,4 cm	Senast placerad: Televerket Sundsvall

en linje som lovar något annat
(2023)
Gicléeetryck, 9 ark om 70x39 cm
Grafisk formgivare: Johanna Burai
Textredaktörer: Nour Helou, Judith Kiros, Gösta Mattsson, Kerstin Nordlöf, Christian Rossipal, Edwin Safari
Översättning från svenska till engelska: Samuel Girma

Textverk i form av drömdikter författade av konstnären i dialog med ett urval av nio grafiska blad ur Statens konstråds samling. I verket ekar rösten av socialismens spöke, ett slags spår av en vålnad som inte har en början eller slut. Konstnären har arbetat utifrån vålnadens logik – ett tillstånd som varken är liv eller död utan något mitt emellan. Karaktärerna i dikterna agerar röster som hemsöker oss och synliggör den invandrade och politiska arbetarklass som lyser med sin frånvaro i samlingen.

Grafikens lott
(2023)
Gicléeetryck, 18,5x7,1 cm, 300 tryck
Grafisk formgivare: Johanna Burai

Grafikens lott är ett verk i form av särskilt framtagna fiktiva penninglotter som väntar på sin tur för att användas i en dramatiserad lottdragning i slutet av utställningsperioden. Publiken bjuds in till en performanceföreställning för att spela om urvalet av de grafiska bladen ur Statens konstråds samling.

I verket har Afrang Nordlöf Malekian inspirerats av de penninglotter som Grafikens Hus tog fram under 1990-talet. Han har utforskat hur grafik som konstform lyftes i ett oväntat sammanhang – spelvärlden. En värld som till stor del handlar om att få människor att ta risker. Pengar satsas med förhoppning att vinna en större slant, men här får den som satsar samtidigt konst på köpet. Att dekorera lotterna med grafik var ett sätt att sprida grafisk konst till folket – ett uttryck för den moderna grafiska konstens historia som till stor del handlat om att tillgängliggöra och demokratisera konst.

På baksidan av verket/lotten figurerar delar av verket *Lekande barn* (ca 1970) av konstnären Berta Hansson tillsammans med en av Afrang Nordlöf Malekians drömdikter.

Curatorer: Macarena Dusan, Grafikens Hus, Annika Enqvist & Didem Yildirim, Statens konstråd	Ljudtekniker: Lovisa Sandström
Grafisk formgivare, kommunikation: Johanna Burai	Texter: Macarena Dusan, Annika Enqvist, Didem Yildirim
Installationstekniker: Love Landefjord, Astrid Braide Eriksson	Grafisk formgivare, Samlade tankar och folder: Johnny Chang
	Tryckeri: TMG Stockholm, 2023

Plötsligt så händer det!
(2023)
Performance
Dramaturgi: Edwin Safari, Joel Mauricio Isabel Ortiz
Skådespelare: Eva Johansson
17 september, kl. 11.30 och kl. 14.30 (ca 40 minuter)
Ateljén, plan 5, Kasern II

En performanceföreställning som utforskar relationen mellan vinst och förlust när det kommer till kollektiva tillgångar. Som publik bjuds du in till en dramatiserad lottdragning där du får spela om ett grafiskt blad från konstnärens urval ur Statens konstråds samling och konstnärens nyproducerade verk med drömdikter: *en linje som lovar något annat*.

En skådespelare leder lottdragningen och gestaltar ett socialismens spöke från 1970-talets Sverige. Under föreställningen hörs ljudverket med drömdikter som förmedlar en specifik erfarenhet eller bakgrund. Med det humoristiska, teatrala och sketchlika formatet hämtar konstnären inspiration från en interaktiv, uttrycksfull stil som flörtar ironiskt med sociala konventioner och som blivit populär inom drag- och queerkultur.

Ah, i denna strof suckar jag efter dig
(2023)
Ljudverk, 23 min
Mastering: Mira Aasma
Röster: Berta Guerra Aredal, Ardeshir Bibakabadi, Macarena Dusan, Sepideh Khodarahmi, Judith Kiros, Gösta Mattsson, Kerstin Nordlöf, Aida Samani, Mmabatho Thobejane, Didem Yildirim

Drömdikterna från verket *en linje som lovar något annat* har lästs in av personer i olika åldrar och bakgrund, för att ge röst åt en mångfald erfarenheter. Inläsningarna är tonsatta till olika stycken av den iranske trumpetaren Manouchehr Biglari, där originalmusikens hastighet har saktats ned. För många migrantgrupper är musik ett sätt att hålla kontakt med sina rötter och bakgrund men ger även uttryck för en längtan efter en förlorad tid som suckar genom historien och hemsöker oss.

Konstnären vill tacka: Expertrådet för <i>Samlande tankar</i> , Berta Guerra Aredal, Michael Barrett, Johnny Chang, Annika Gunnarsson, Åsa Bharathi Larsson, Brita Lindvall Leitmann, Camilla Burvall Terán, Munish Wadhia	Annika Enqvist, Simon Grind, Sofia Hulting, Liza Jernberg, Paul Kokamägi, Henrik Orrje, Didem Yildirim, och Eva Malm Öhrström på Statens konstråd
Nina Beckmann, Macarena Dusan, Anna Henriksen och Anna Jönsson på Grafikens Hus	

Afrang Nordlöf Malekian är en internationellt verksam konstnär med en masterexamen i fri konst från Kungl. Konst-högskolan, Stockholm och the Dutch Art Institute, Arnhem (2022). Han arbetar med historiens obemärkta aktörer och skapare genom att förstå historien som en form av konstruerad dokumentation. En historia som kan realisera oförverkligade drömmar. Konstnären undersöker hur bilder och ord kan återge eller osynliggöra narrativ och hierarkier, som ständigt förskjuts för att ersättas med nya. Afrang Nordlöf Malekian finns representerad hos Moderna museet, Statens konstråd, Botkyrka kommun, Nordisk kulturkontakt och the Arab Image Foundation Library. Hans konst har ställts ut på 10th Berlin Biennale, Moderna Museet, Tegel, Botkyrka konsthall, Norbergfestival och Konstakademien. Afrang Nordlöf Malekian har även publicerat sig i tidskrifter som *Glänta*, *Paletten*, *Arab Image Foundation* och *Kultwatch.se*.

Grafikens Hus är ett konstmuseum och en grafikverkstad grundad 1996 i Mariefred. Den 16 mars 2014 förstörde en tragisk brand allt i museets lokaler. Under planeringsfasen för att bygga upp ett nytt museum har Grafikens Hus ingen fast utställningslokal, utan har sin programverksamhet på olika platser. Grafikens Hus verkar för att göra den grafiska konsten tillgänglig för fler. Vi samlar och visar verk som breddar och förändrar. Arbetet präglas av en ständig nyfikenhet på allt som händer inom grafisk konst – från det internationella till det lokala. Grafikens Hus är en verksamhet i ständig rörelse. Genom att vara lyhörda och föränderliga skapas ett konstmuseum för samverkan, kunskapsutbyte och utveckling av grafiken. Sedan starten har Grafikens Hus producerat flera stora utställningar och andra konstevenemang.

Statens konstråd verkar för att konst ska vara tillgänglig och nyskapande där vi lever, arbetar och bor. Vi skapar och förvaltar framtidens kulturarv genom vårt arbete med att producera offentlig konst och förvärva konst till statens konstsamling. Genom vår verksamhet kan hundratusentals människor varje dag ta del av konstens olika uttryck. Myndigheten Statens konstråd bildades 1937. Den statliga konstsamlingen består idag av mer än 100 000 verk. De flesta av dem finns utplacerade på statliga arbetsplatser runt om i landet – på universitet, tingsrätter och skattekontor. Men den statliga konstsamlingen finns på mindre publika platser, som häkten, fängelser och rättsmedicinska utredningsenheter. Varje år placeras drygt tusentals verk ut, och lika många (minst) returneras för att i ett senare skede åter hitta nya placeringar.